Stanovisko Výboru regiónov „Zvýšenie účinnosti revíznych postupov v oblasti verejného obstarávania“

(2007/C 146/10)

VÝBOR REGIÓNOV

— podporuje navrhované zavedenie čakacej lehoty desiatich kalendárnych dní, prostredníctvom ktorej sa má zabrániť tomu, aby verejní objednávatelia uzavreli zmluvu pred oznámením rozhodnutia o zadaní zákazky ostatným účastníkom výberového konania. To umožní revíziu rozhodnutia pred jeho vstúpením do platnosti, čo bude v prospech objednávateľov a uchádzačov konania.

— zastáva názor, že návrh na elimináciu protiprávneho udeľovania objednávok zachádza príliš ďaleko, a uprednostňuje doterajší systém narábajúci s náhradou škody. Komisia síce tvrdí, že protiprávne udelenie objednávky predstavuje veľký problém, ale nikde to nepreukazuje, napr. predložením dostupných štatistík. VR vyzýva Európsku komisiu, aby predložila podrobné údaje o šírení nezákonného prideľovania zákaziek priamym zadaním.

— má dojem, že oblasť pôsobnosti smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania služieb podľa prílohy II B, ktoré sa nachádzajú nad medznou hodnotou, je nejasná; podľa jeho názoru by mala byť revízia udelenia verejnej objednávky v prípade služieb kategórie B výslovne vyňatá spod pôsobnosti smernice; členské štáty by sami mali stanoviť, ako bude zabezpečená právna istota dodávateľov pri vypísaní verejnej súťaže na tieto služby. Viaceré takéto služby, napr. starostlivosť o chorých a sociálne služby, patria k centrálnej oblasti činnosti miestnych a regionálnych samospráv. Právomoci EÚ v týchto oblastiach sú veľmi obmedzené a nemali by sa rozširovať „zadnými dverami“ – prostredníctvom smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania;

Referenčný text

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti revíznych postupov v oblasti verejného obstarávania

KOM (2006) 195 v konečnom znení

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na *návrh Európskej komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti revíznych postupov v oblasti verejného obstarávania, KOM(2006) 195, konečné znenie,* – 2006/0066 (COD);

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 4. mája 2006 požiadať ho v súlade s článkom 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o vypracovanie stanoviska na túto tému,

so zreteľom na rozhodnutie grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na návrh stanoviska (CdR 182/2006 rev. 2), prijatý 15. decembra 2006 komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajkyňa: pani SEGERSTEN-LARSSON (SE/EĽS), členka okresnej rady Värmland),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

1. **Názory Výboru regiónov**

Výbor regiónov

1.1 **víta** návrh novej smernice o revíznych postupoch, pretože zastáva názor, že účinný a transparentnejší systém revíznych postupov znamená väčšiu istotu pre dodávateľov, čo hádam zvýši ich ochotu predložiť svoju ponuku. To podporí hospodársku súťaž, čo bude na prospech verejným objednávateľom;

1.2 **zastáva názor**, že jednoduchý právny rámec je jedným z najdôležitejších predpokladov zníženia počtu súdnych sporov. Jednoduchšie predpisy je možné ľahšie dodržiavať a nedorozumenia sú menej pravdepodobné. Nové smernice pre verejné obstarávanie však týmto očakávaniam žiaľ nezodpovedajú. Z dôvodu zložitých procesných pravidiel smerníc o verejnom obstarávaní sa verejní objednávatelia môžu ľahko dopustiť chýb. Týka sa to najmä menších miestnych a regionálnych orgánov, ktoré nemajú prístup k odborným znalostiam o zadávaní verejných zákaziek. Výbor by chcel Európsku komisiu upozorniť aj na to, že najväčšia časť verejného obstarávania sa realizuje prostredníctvom miestnych a regionálnych orgánov a nie na ústrednej štátnej úrovni;

1.3 zastáva takisto názor, že príliš prísne sankcie za porušovanie pravidiel zadávania zákaziek – predovšetkým v súvislosti s neprehľadným právnym rámcom – môžu mať negatívne dôsledky. Jedným z možných negatívnych dôsledkov by mohlo byť, že orgány sa vzdajú externého udeľovania požadovaných služieb a budú ich realizovať vo väčšej miere vo vlastnej réžii. Ďalším dôsledkom môže byť prílišná fixácia na najnižšiu cenu. Ponuku s najnižšou cenou možno len ťažko spochybniť, no kvalitatívne aspekty a podobné parametre možno spochybniť jednoduchšie;

1.4 **podporuje** navrhované zavedenie čakacej lehoty desiatich kalendárnych dní, prostredníctvom ktorej sa má zabrániť tomu, aby verejní objednávatelia uzavreli zmluvu pred oznámením rozhodnutia o zadaní zákazky ostatným účastníkom výberového konania. To umožní revíziu rozhodnutia pred jeho vstúpením do platnosti, čo bude v prospech objednávateľov a uchádzačov konania; **súhlasí** tiež s návrhom, na základe ktorého môžu členské štáty zaviazať uchádzačov konania, ktorí chcú požiadať o revíziu konania, aby informovali objednávateľa o predpokladaných nezrovnalostiach a o svojom úmysle požiadať o revíziu konania; **vyzýva** súčasne Komisiu, aby už po uplynutí jedného roka preskúmala, aké dôsledky má zavedenie lehoty desiatich dní, aby sa zistilo, do akej miery to povedie k výraznému nárastu odvolaní, ako to bolo v prípade celého radu členských štátov.

1.5 **je** však **skeptický**, čo sa týka účinnosti uzavretia zmlúv, ktoré porušujú ustanovenia. Podľa návrhu smernice je také uzavretie zmluvy neúčinné. VR však zastáva názor, že prijatie predpisov, ktoré s tým súvisia, by malo byť prenechané členským štátom, aby bolo možné vykonať adaptáciu v súlade s príslušným právom o uzatváraní zmlúv a náhrade škody platnom v jednotlivých členských štátoch;

1.6 **má** aj **pochybnosti** v súvislosti s predpokladom Komisie, že zavedenie desaťdňovej čakacej lehoty môže viesť k počiatočnému nárastu revízií výberových konaní o niekoľko percent. Vo Švédsku napr. došlo k počiatočnému nárastu revízií výberových konaní po zavedení takej čakacej lehoty, aká je navrhovaná, o 150 percent. Počet revízií aj po tomto počiatočnom náraste naďalej stúpal ([1]).

1.7 **zastáva názor**, že návrh na elimináciu protiprávneho udeľovania objednávok zachádza príliš ďaleko, a uprednostňuje doterajší systém narábajúci s náhradou škody. Komisia síce tvrdí, že protiprávne udelenie objednávky predstavuje veľký problém, ale nikde to nepreukazuje, napr. predložením dostupných štatistík; **vyzýva** Európsku komisiu, aby predložila podrobné údaje o šírení nezákonného prideľovania zákaziek priamym zadaním. Uvedená internetová konzultácia nepostačuje na odôvodnenie takýchto ďalekosiahlych zmien. Povinné zverejnenie všetkých verejných objednávok s objemom nad určitou medznou hodnotou, ktoré môžu byť podľa presvedčenia orgánu udelené bez oficiálneho výberového konania s následnou čakacou lehotou, má pre objednávateľov značné negatívne dôsledky. Ide tu o.i. o dohody s vlastnými podnikmi alebo určité dohody v rámci spolupráce medzi obcami. Výbor regiónov poukázal už v predošlých stanoviskách na problematiku udeľovania verejných objednávok vlastným podnikom, ako aj na otázky, ktoré vyplývajú zo spolupráce medzi obcami. Podľa názoru výboru by však právne predpisy v oblasti verejného obstarávania nemali sťažovať alebo znemožňovať takýto postup;

1.8 **má dojem,** že oblasť pôsobnosti smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania služieb podľa prílohy II B ([2]), ktoré sa nachádzajú nad medznou hodnotou, je nejasná; **podľa jeho názoru** by mala byť revízia udelenia verejnej objednávky v prípade služieb kategórie B výslovne vyňatá spod pôsobnosti smernice; členské štáty by sami mali stanoviť, ako bude zabezpečená právna istota dodávateľov pri vypísaní verejnej súťaže na tieto služby. Viaceré takéto služby, napr. starostlivosť o chorých a sociálne služby, patria k centrálnej oblasti činnosti miestnych a regionálnych samospráv. Právomoci EÚ v týchto oblastiach sú veľmi obmedzené a nemali by sa rozširovať „zadnými dverami“ – prostredníctvom smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania; **zastáva názor**, že otázka právnych prostriedkov v oblasti verejného obstarávania služieb kategórie B ako aj služieb, ktoré sa nachádzajú pod medznou hodnotou, sa týka výhradne členských štátov;

1.9 **súhlasí** s návrhom zrušiť systém osvedčovania a mechanizmus zmieru.

2. **Odporúčania Výboru regiónov**

Odporúčanie 1

Návrh Komisie na zmenu článku 1 ods. 3 smernice 89/665/EHS

Návrh Komisie na zmenu článku 1 ods. 3 smernice 92/13/EHS

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty zabezpečia, aby postupy preskúmavania boli použiteľné na základe pravidiel, ktoré môžu stanoviť členské štáty, prinajmenšom pre každý subjekt, ktorý má alebo mal záujem o získanie určitej zákazky a ktorý bol poškodený alebo existuje riziko, že bude poškodený uvedeným porušením.	Členské štáty zabezpečia, aby postupy preskúmavania boli použiteľné na základe pravidiel, ktoré môžu stanoviť členské štáty, prinajmenšom pre každý subjekt, ktorý má alebo mal záujem o získanie určitej zákazky, **ktorá spĺňa požiadavky verejnej súťaže** a ktorý bol poškodený alebo existuje riziko, že bude poškodený uvedeným porušením.

Odôvodnenie

Pozmeňovacím návrhom sa má obmedziť možnosť požiadať o revíziu konania iba na tých uchádzačov, ktorí sú skutočne schopní poskytnúť služby požadované verejným objednávateľom.

([1]) Švédsky úrad pre verejné obstarávanie *(Nämnden för offentlig upphandling), výročná správa 2003 a 2004.*

([2]) Smernica 2004/18/ES o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby.

Odporúčanie 2

Návrh Komisie na zmenu článku 2 ods. 4 smernice 89/665/EHS

Návrh Komisie na zmenu článku 2 ods. 4 smernice 92/13/EHS

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu stanoviť, že orgán príslušný pre preskúmavanie pri uvažovaní, či prijatie dočasných opatrení môže vziať do úvahy pravdepodobné dôsledky týchto opatrení na všetky záujmy, ktoré by mohli byť poškodené, ako aj na verejný záujem, a môže rozhodnúť, že neschváli také opatrenia, ktorých negatívne dôsledky by mohli prevýšiť výhody.	Členské štáty môžu stanoviť, že orgán príslušný pre preskúmavanie pri uvažovaní, či prijatie dočasných opatrení môže vziať do úvahy pravdepodobné dôsledky týchto opatrení na všetky záujmy, ktoré by mohli byť poškodené, ako aj **najmä** na verejný záujem, a môže rozhodnúť, že neschváli také opatrenia, ktorých negatívne dôsledky by mohli prevýšiť výhody.

Odôvodnenie

Verejnému záujmu sa musí prikladať väčší význam.

V Bruseli 13. februára 2007.

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE